

'मडकीपॉक्स' इति सडक्रमण रोगस्य किमपि प्रकरणं नास्ति-केन्द्रीयस्वास्थ्यन्त्रालयः

केन्द्रीयस्वास्थ्यन्त्रालयेन प्रोक्तं यत् देशे अद्यावधि 'मडकीपॉक्स' इति सडक्रमण रोगस्य किमपि प्रकरणं नास्ति अभिज्ञातं प्रकटितं च। विश्वस्वास्थ्य संघटनेन 'मडकीपॉक्स' इति सडक्रमणलक्ष्य अन्ताराष्ट्रीय-स्तरे चिन्ता-प्रकाशनपूर्वकं समग्रे विश्वे जनस्वास्थ्य-सुरक्षा-दृशा स्थापात्कालस्य घोषणा विहिता अस्ति। केन्द्रीय स्वास्थ्यमन्त्रिणा जे.पी. नड्डा वर्येण गतदिने नवदिल्ल्याम् एकस्मिन् उपवेशने अस्य सडक्रमण रोगस्य प्रसारं निवारयितुं नियन्त्रयितुं च अनेकोपायानां प्रवर्तनस्य निर्णयो विहितः।

कर्णाटकस्य राज्यपालेन सिद्धारमैया विरुध्य प्रकरण-चालनस्य अनुमतिः

कर्णाटकस्य राज्यपालेन श्रीथावरचन्द्र-गहलोतेन मैसूरु-पौर-विकास-प्राधिकरणस्य भूमि आवंटन-प्रवञ्चना-प्रकरणे मुख्यमन्त्रिणं सिद्धारमैया-वर्यं विरुध्य प्रकरण-चालनस्य अनुमतिः प्रदत्ता। एषा अनुमतिः टी.जे. अब्राहमस्य, प्रदीपस्य, स्नेहमयी कृष्णस्य च याचिकाः सन्दृभ्य प्रदत्ता वर्तते। याचिकासु प्रोक्तमस्ति यत् सिद्धारमैया-वर्येण निजाधिकाराणां दुरुपयोग-पुरस्सरं मैसूरु-पौर-विकास-प्राधिकरणस्य भूमिः निज-निकटस्थेभ्यः कौटुम्बिकेभ्यः जनेभ्यः आवण्टिता इति। अथ च मुख्यमन्त्रिणि इदमप्यारोप्यते यत् तेन त्रयोदशोत्तर-द्वि-सहस्रतम-वर्षीये नैर्वाचनिके विवरण-पत्रके एतासां सम्पत्तीनां विवरणमपि नैव प्रदत्तम् इति।

तृतीय 'ग्लोबल साउथ वर्चुअल सम्मिट' इति सम्मेलनस्य उद्घाटनम् अकरोत् प्रधानमन्त्री

प्रधानमन्त्री श्रीनरेन्द्र मोदी तृतीय 'ग्लोबल साउथ वर्चुअल सम्मिट' इति सम्मेलनस्य औद्घाटनिके वक्तव्ये वैश्विक-दक्षिण-देशानाम् आह्वानम् अकरोत् यत् ते सम्भूय कार्याचरण-पूर्वकं परस्परं सहायकीभूताः भवन्तु। प्रधानमन्त्रिणा वर्तमान-वैश्विक वातावरणे अनिश्चिततानां, समाह्वानानां, समस्यानाञ्च विषयेऽपि चिन्ता प्रकटीकृता। अमुना भणितं यत् विश्वम् अधुना यावत् कोविड-दुष्प्रभावात् पूर्णतोदृशा नैव सुरक्षितं समुद्भूतं चास्ति। अथ चानेन साकमेव संघर्षस्य परिस्थितिश्चापि वैश्विक-दक्षिण- देशानां विकास-

यात्रायां महत्वपूर्ण-समाह्वानम् उत्पादयति। श्रीमोदिना प्रोदितं यत् इमे देशाः जलवायु- परिवर्तनं समेत्य स्वास्थ्यं, भोजनं, ऊर्जापूर्तिः सुरक्षा चेति समाह्वानानामपि साम्मुख्यं कुर्वन्तो वर्तन्ते। प्रधानमन्त्रिणा आश्वासितं यत् भारतं निजानुभवैः सामर्थ्यं च वैश्विक दक्षिणस्य समेषामपि विदेशानां सुरक्षायै पूर्णतो-दृशा यथाशक्यं कार्यं करिष्यति। अथ च मन्त्रालयेन चिकित्सकाः अध्यर्थिताः यत् जनानां स्वास्थ्य-दृशा निजम् आन्दोलनं समाप्य पुनः कर्मरताः भवेयुः।

वैश्विकदक्षिण-देशान् एककुटुम्बत्वेन कार्यं कर्तुम् अध्यार्थयत् विदेशमन्त्री जयशंकरः

हिमसंस्कृतवार्ताः। विदेशमन्त्री डॉ. एस. जयशंकरः वैश्विक दक्षिण-देशान् एककुटुम्बत्वेन कार्यं कर्तुम् अध्यार्थयत्। येन अल्पमूल्य-युक्त-वित्तपोषणधारा, प्रौद्योगिकी च सुतरां प्रवाहिता स्यात्। तृतीय-वैश्विक-दक्षिण-देश- सम्मेलनस्य विदेश-मन्त्रिणां सत्रे सम्भाषमाणः डॉ. जयशंकरः प्रावोचत् यत्-एतेषु देशेषु परितः जायमानानां भूरि संघर्षाणां, अपीडानां, अन्यासां समस्यानाञ्च विशेषः

प्रभावो जायते। अमुना अस्य सम्मेलनस्य उद्देश्यः एतेषां देशानां हितकार्याणां परिभाषीकरणमस्ति इति प्रतिपादितम्। सहायतार्थं सर्वदा तत्परमस्ति। अमुना प्रोदीरितं यत् सद्यस्तनेषु वर्षेषु आधारीक संरचना, अङ्गीय- व्यवस्थापनं, ऊर्जासम्पर्क-समेधनं चेति मध्यमैः वैश्विक दक्षिण-सहयोग-समावलम्बनमेधितम् अस्ति। श्रीमोदिना प्रतिपादितं यत् 'मिशन लाइफ' इत्यभियानान्तर्गतं नवदिल्ली केवलं भारते एव नैव प्रत्युत मित्र- देशानां गृहाणां छदिषु अपि सौरोर्जोत्पादनं नवीकरणीयोर्जा-समुत्पादनञ्च प्राथम्येन समाचरति। भाषणस्य अवसाने श्रीमोदिना प्रत्यपादि यत् अद्यतन-चर्चाभिः सम्भूय युगपदेव अग्रे वर्धनस्य मार्गः प्रशस्तीभूतः अस्ति। अमुना आशास्तं यत् एषः सामूहिको विमर्शः वैश्विक दक्षिण-देशैः निर्धारित लक्ष्याणां प्राप्तये विहितान् प्रयासान् सफलयिष्यति।

चीन-देशस्य पेइचिंग-नगरे भारतीय-छात्रदलेन त्रीणि स्वर्णपदकानि, द्वे रजतपदके, त्रीणि कांस्यपदकानि च विजितानि

हिमसंस्कृतवार्ताः। चीन-देशस्य पेइचिंग-नगरे समायोजितायां सप्तदश्याम् अन्ताराष्ट्रीय-पृथ्वी-विज्ञान ओलिम्पियाड प्रतिस्पर्धायां भारतीय-छात्रदलेन त्रीणि स्वर्णपदकानि, द्वे रजतपदके, त्रीणि कांस्यपदकानि च विजितानि। ओलिम्पियाड प्रतिस्पर्धायाः आयोजनं अगस्त-मासस्य अष्टमीतः षोडशीं यावत् अजायत। पृथ्वी-विज्ञान-राज्यमन्त्री डॉ. जितेन्द्र सिंहः भारतीय छात्राणां विजयमभिलक्ष्य समग्रदलाय मंगलवचोभिः वर्धापनानि अयच्छत् सममेव प्रसन्नताम् अपि अभिव्यक्तवान्।

भारतीय-चिकित्सा-संघेन चतुर्विंशतिः होराः यावत् देश-व्यापि-कार्यविरामस्य आह्वानं कृतम्

कोलकातायां आर.जी. कर राजकीय चिकित्सालये एकस्याः महिलाचिकित्सिकायाः दुष्कर्मानन्तरं बर्बर-रीत्या विहित-हत्यायाः विरोधे भारतीय-चिकित्सा-संघेन चतुर्विंशतिः होराः यावत् देश-व्यापि- कार्यविरामस्य आह्वानं कृतम् अस्ति। आई.एम.ए. इति संघेन अद्य प्रातः षड् वादने ओ.पी.डी. सहिताः अन्याश्चापि चिकित्सा-सेवाः पिधातुं सर्वे चिकित्सकाः समाकारिताः आसन्। संघटनेन विषयेऽस्मिन् सजवं न्यायाभियाच्ञा-पूर्वकं स्वास्थ्य-कर्मकराणां सुरक्षार्थं केन्द्रीय-कठोर-विधिः अभियाचितो वर्तते। संघटनस्य अभियाचनां निध्याय अस्मिन् कर्मविरामे प्रशासनेतर क्षेत्राणां चिकित्सकाः अपि सहभूताः सन्ति। अनेन कर्म-विरामाचरणेन बिहारे स्वास्थ्य-सौविध्यं भृशं दुष्प्रभावितम् अस्ति। राज्ये चिकित्सा- महाविद्यालयस्य कनिष्ठाः वरिष्ठाश्च चिकित्सकाः कार्यस्थलेषु एव कर्म-विरामान्दोलने निरताः सन्ति। अत्रान्तरे केन्द्रीय स्वास्थ्यमन्त्रालयेन आन्दोलनरताः चिकित्सकाः आश्वासिताः यत् सर्वकारः तेषां विषयं श्रुत्वा कार्यप्रक्रियां करिष्यति।

सुभाषितम्

स्वभावो नोपदेशेन शक्यते कर्तुमन्यथा।
सुतप्तमपि पानीयं पुनर्गच्छति शीतताम्।।

भावार्थः- किसी व्यक्ति को आप चाहे कितनी ही सलाह दे दो किन्तु उसका मूल स्वभाव नहीं बदलता ठीक उसी तरह जैसे ठण्डे पानी को उबालने पर तो वह गर्म हो जाता है लेकिन बाद में वह पुनः ठंडा हो जाता है।

सूचना- हिमसंस्कृतवार्ताः दैनिकपत्रे व्याकरणात्मक-अशुद्धिनां कृते सम्बद्धाः पत्रकाराः लेखकाश्च उत्तरदायिनः भविष्यन्ति

कार्यालयः
हिमसंस्कृतम् प्रकाशनम्
जसवं कोटला तहसीलपरिसरस्य सम्मुखे
कस्बा कोटला, जिला कांगड़ा हि.प्र.
पत्रव्यवहारसङ्केतः - १७७१११

जम्मू-कश्मीरे सप्तत्युत्तर-त्रिशत-तम्याः धारायाः अपाकरणस्य पश्चात् आयोक्ष्यमाणं प्रथमं विधानसभा-निर्वाचनम्

संविधानस्य सप्तत्युत्तर-त्रिशत-तम्याः धारायाः निरसनानन्तरं जम्मू-कश्मीरे ऐदम्प्रथम्येन विधानसभानिर्वाचनम्, त्रिषु चरणेषु भविष्यति मतदानम्। जम्मू-कश्मीरे सप्तत्युत्तर-त्रिशत-तम्याः धारायाः अपाकरणस्य पश्चात् आयोक्ष्यमाणं प्रथमं विधानसभा-निर्वाचनं त्रिषु चरणेषु सितम्बर-मासस्य अष्टादश्यां पञ्चविंश्यां तथा अक्तूबर-प्रथमायां च भविष्यति, तत्रैव हरियाणायां विधानसभा निर्वाचनं एकस्मिन्नेव चरणे अक्तूबर-प्रथमायां भविष्यति। उभयत्रापि मतगणना अक्तूबर-चतुर्थ्यां भविष्यति। मुख्यनिर्वाचनायुक्तः राजीवकुमारः, निर्वाचनायुक्तः ज्ञानेशकुमारः डा. सुखवीर सिंह संधूः च एकस्मिन् वार्ताहर-सम्मेलने जम्मूकश्मीरस्य बहुप्रतीक्षितानां निर्वाचनानां तिथीन् घोषितवन्तः। श्रीकुमारः प्रत्यपादयत् यत् नवति-सदस्यीयस्य-जम्मू-कश्मीर-विधानसभा-निर्वाचनस्य प्रथमे चरणे चतुर्विंशतिः आसनानां कृते अधिसूचना श्रीअमरनाथतीर्थयात्रायाः सम्पन्नतायाः पश्चाद् अपरे दिने अगस्त विंश्यां प्रख्यापयिष्यते।

राष्ट्रीयसर्वक्षणेन ज्ञातम् : प्रधानमंत्री-सूर्योदय-योजनायां रुचिं न प्रदर्शयन्ति हिमाचलीजनाः

विद्युत्मण्डलाय विशेषाभियानं चालयितुं निर्देशाः, केन्द्रं ६० प्रतिशतं अनुदानं ददाति

अन्तर्गतं केन्द्रसर्वकारः त्रिकिलोवाट् क्षमतापर्यन्तं सौरछदिशिखरसंयंत्रस्थापनार्थं ६० प्रतिशतं अनुदानं ददाति। एतस्य अनुदानस्य लाभं लभन्ते जनाः केवलं ४० प्रतिशतं धनं निवेशयितुं अर्हन्ति, तेषां गृहेषु छद्दी सौरसंयन्त्राणि स्थापयितुं शक्नुवन्ति। अत्र हिमाचलसर्वकारेण अपि एतादृशाः योजनाः चालिताः किन्तु तस्मिन् बहु अनुदानं नास्ति। २० प्रतिशतं यावत् अनुदानं प्राप्यते, परन्तु अन्ये बहवः नियमाः अपि सन्ति। परन्तु हिमाचलसर्वकारः हरितशक्तिं प्रोत्साहयितुं कार्यं कुर्वन् अस्ति। अत्र अधिकाधिकं सौर-ऊर्जा-संयन्त्राणि स्थापयितुं सर्वकारेण बजट्-मध्ये काश्चन घोषणाः कृताः सन्ति। अस्मिन् अपि जनानां बहु रुचिः नास्ति। परन्तु राज्यसर्वकारयोजनायाः अन्तर्गतं प्रायः १५० आवेदनपत्राणि अपि आगतानि सन्ति, तेषां कृते आवेदनानां विषये सर्वेक्षणं क्रियते। परन्तु एतदतिरिक्तं पीएम घर सूर्योदययोजना केन्द्रसर्वकारेण चालिता अस्ति, यस्मात् हिमाचलजनाः पर्याप्तं लाभं प्राप्तुं शक्नुवन्ति।

सर्वकारः जनान् जागरूकं करिष्यति
राज्यसर्वकारेण विद्युत् बोर्ड लिमिटेड् इत्यस्मै अस्मिन् विषये जनान् जागरूकान् कर्तुं विशेषं अभियानं चालयितुं आह। क्षेत्रे जनाः एतस्य विषये सूचनां दातुं प्रार्थिताः येन अधिकतमं आवेदनपत्रं प्राप्यते। जलशक्तेः मूल्यात् अपि सौरशक्तेः मूल्यं अधिकं भवति। जलविद्युत्क्षेत्रे सर्वकारस्य अधिकं रक्षणं भविष्यति, अधिकविद्युत्क्रयणं च कर्तुं शक्नोति। एतादृशी परिस्थितौ सर्वकारस्य लाभः अपि भविष्यति तथा च जनाः सौरशक्तिः लाभं अपि प्राप्नुयुः। अस्मात् जनाः अपि अर्जितुं शक्नुवन्ति।

मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः नादौने बहुउद्देशीय-क्रीडापरिसरस्य शिलान्यासं कृतवान्

हिमसंस्कृतवार्ताः - हमीरपुरम्। हिमाचलप्रदेशस्य मुख्यमंत्री सुखविन्दरसिंहसुक्खुः शनिवासरे नादौन-नगरस्य खरीडी-क्रीडाङ्गणे निर्माणाधीनस्य बहुउद्देशीय-क्रीडा-सङ्कुलस्य शिलान्यासं कृतवान्। नादौन-नगरं प्राप्य मुख्यमंत्री-महोदयस्य हार्दिकं स्वागतं विहितम्। अस्मिन् काले तेन सह बहुसंख्याकाः काङ्ग्रेसकार्यकर्तारः, नेतारः च उपस्थिताः आसन्। अस्य क्रीडासङ्कुलस्य निर्माणानन्तरं अत्र अनेकविधक्रीडाक्रियाः भविष्यन्ति। क्रीडाक्रियाद्वारा युनः क्रीडायां स्वनाम अर्जयितुं शक्नुवन्ति। अस्य क्रीडासङ्कुलस्य २० प्रतिशतं कार्यं सम्पन्नम् अस्ति।

मुख्यमंत्री सुक्खुः अवदत् यत् यदा २० प्रतिशतं कार्यं सम्पन्नं भवति तदा अस्य बहुउद्देश्यक्रीडासङ्कुलस्य आधारशिलास्थापनस्य निर्णयः कृतः। सम्प्रति अस्य २० प्रतिशतं कार्यं सम्पन्नम् अस्ति। अत्र आधुनिकं क्रीडासङ्कुलं निर्मितं भविष्यति इति सः अवदत्। अत्र अनेकविधक्रीडाक्रियाः आयोजिताः भविष्यन्ति। सः अवदत् यत् सम्पूर्णं हिमाचले आन्तरिकक्रीडाङ्गणानि निर्मास्यन्ते। अस्य एकं उद्देश्यं युनां क्रीडायाः प्रति आकर्षणम् अस्ति। यदि युनः क्रीडायाः प्रति रुचिं वर्धयन्ति तर्हि ते निश्चितरूपेण मादकद्रव्यात् दूरं स्थातुं शक्नुवन्ति।

मुख्यमंत्री उक्तवान् यत् रामपुरे मेघविस्फोटः अभवत्, परन्तु प्राणहानिः सम्पत्तिः वा न अभवत्। जलप्रलयेन पेयजलयोजनाः प्रभाविताः अभवन्। सः अवदत् यत् सः शुक्रवासरे रात्रौ १२:०० वादनपर्यन्तं रामपुरे मेघविस्फोटेन कृतस्य क्षतिविषये अद्यतनसूचनाः गृह्णाति स्म।

Himachal Weather: मेघविस्फोटस्य कारणेन तकलेचे पञ्चपञ्चायतानां संपर्कः छिन्नः

हिमसंस्कृतवार्ताः - शिमला।

हिमाचलप्रदेशस्य अनेकेषु भागेषु वर्षा विनाशं कुर्वन् अस्ति। शनिवासरे प्रातः १०:०० वादनपर्यन्तं राज्यस्य एकस्मिन् राष्ट्रियराजमार्गे, १३२ मार्गेषु च भूस्खलनेन वाहनानां गमनम् स्थगितम्। एतदतिरिक्तं १२३५ विद्युत्परिवर्तकाः प्रभाविताः सन्ति। राज्ये १० जलापूर्ति योजनाः अपि बाधिताः सन्ति। शिमला, ऊना, मण्डी, कुल्लू, हमीरपुर जनपदेषु अधिकतमं विद्युत्परिवर्तकाः स्थगिता सन्ति। मार्गारोधेन, विद्युतापूर्तिबाधया च जनानां दुःखानि वर्धितानि सन्ति।

३० मीटरमितः मार्गः कलवर्टेन सह ध्वस्तः

शिमलामण्डलस्य तकलेच उपतहसीलस्य अन्तर्गतं डमरालीक्षेत्रे मेघविस्फोटानन्तरं तकलेच- मझाली-

रोहडूमार्गे यातायातस्य गतिः स्थगिता अस्ति। अत्र कलवर्टेनसहितः प्रायः ३० मीटरयावत् मार्गः नष्टः अस्ति। एतादृशे सति सहस्रशः जनाः परिवहनक्षेत्रे समस्यां प्राप्नुवन्ति। शुक्रवासरे सायं विलम्बेन तकलेचक्षेत्रे प्रचण्डवृष्टिः आरब्धा। एतस्मिन् काले डमराली-समीपे मेघः विस्फोटितवान्, तदनन्तरं लघु-नालिककायाः जलस्तरः वर्धितः। अस्य कारणात् मार्गस्य प्रायः ३० मीटर् भागः पूर्णतया पतितः। अत्र प्रायः १५० मीटर् यावत् मार्गः दलदलरूपेण परिणतः अस्ति।

सेबयानानि निरुद्धानि इति सूचना

यातायातस्य स्थगनस्य कारणात् विद्यालयस्य बालकाः, कर्मचारिणः इत्यादयः ग्रामजनाः आन्दोलने समस्यां प्राप्नुवन्ति। सहस्रशः जनाः आवागमने कष्टानि अनुभवन्ति। तकलेचे सेबभारयुक्तानि बहूनि वाहनानि अटन्ति इति सूचनाः प्राप्यन्ते। तकलेच-रोहडू-नगरसम्बद्धः मार्गः चतुर्षु

हिमसंस्कृतवार्ताः

स्थानेषु पूर्णतया क्षतिग्रस्तः अस्ति। परन्तु तकलेचे अवरुद्धमार्गस्य पुनर्स्थापनार्थं यन्त्राणि व्यग्राणि सन्ति। इत्थं सप्तमवित्तआयोगस्य अध्यक्षः विधायकः च नन्दलालः, उपायुक्तः शिमला अनुपमकश्यपः, पुलिसाधीक्षकः संजीवगान्धी च अपि स्थितिं ज्ञापयितुं स्थलं प्राप्तवन्तः।

निगुलसरी समीपं राजमार्गः बाधितः

किन्नौरमण्डलस्य योजकः निगुलसरी-राष्ट्रीयोच्चमार्गस्य- ५ इत्यस्य पुनः पुनः पिधानेन चालकाः, उद्यानपालकाः पर्यटकाः च चिन्तिताः अभवन्। शुक्रवासरे निगुलसरी-समीपे प्रायः ५० मीटरपर्यन्तं मार्गः अधः गतः। अस्य कारणात् एनएच पूर्णतया अवरुद्धः अस्ति।

अनेकभागेषु प्रचण्डवृष्टेः पीतसचेतना, पञ्चसु मण्डलेषु जलप्रलयस्य संकटः

ऋतुविज्ञानकेन्द्रशिमला २३ अगस्तपर्यन्तं केषुचित् भागेषु प्रचण्डवृष्टेः पीतसचेतना प्रसारितवान् अस्ति। प्रशासनेन स्थानीयजनेभ्यः पर्यटकेभ्यः नदीभ्यः, धाराभ्यः च दूरं स्थातुं परामर्शं दत्तः।

॥ श्रीरामायणकथा ॥

उत्तरकाण्डम् (चतुस्त्रिंशः सर्गः)

सीतारामयोः अशोकवनविहारस्य वर्णनम्।

महाबाहुः रामः हेमभूषितं तत् पुष्पकं विसृज्य अशोकवनं प्राविशत्। तस्मिन् उपवने चन्दनं, चूतः, अगुरुः, तुङ्गकः, रक्तचन्दनम्, देवदारुः, चम्पकः, कालागुरुः, पुत्रागः, मधूकः, पनसः, शालः, पारिजातः, लोधः, कदम्बः, अर्जुनः, नागकेसरः, सप्तपर्णः, तिनिशः, मन्दारः, कदली, प्रियङ्गुः, धूलीकदम्बः, बकुलः, जम्बुः, दाडिम्बः, कोविदारः इत्यादयः वृक्षाः आसन्। तेषु वृक्षेषु पक्षिणां मधुरः रवः श्रूयते स्म। देवराजस्य नन्दनं यथा ब्रह्मदेवस्य चैत्ररथं यथा श्रीरामस्य तथाभूतम् अतीव सुन्दरं काननम् आसीत्। रघुनन्दनः तत् स्फीतम् अशोकवनं प्रविश्य शुभाकारे पुष्पप्रकरभूषिते आसने उपाविशत्। रामचन्द्रः वामहस्तेन सीतामादाय पुरन्दरः शचीं यथा मैरेयकं मधु अपाययत्। रामस्य अभ्यवहारार्थं किङ्कराः

तूर्णं विविधानि फलानि आनयन्। किन्नरीपरिवारिताः नृत्यगीतविशारदाः अप्सरोगणसङ्घाः राजानम् उपानृत्यन्।

अरुन्धत्या सह वसिष्ठः यथा रामः सीतया सह आसीनः विराजते स्म। सन्तुष्टः रामः सुरसुतोपमां वैदेहीं सीतां देववत् अहनि अहनि रमयति स्म। एवं तयोः विहरतोः सीताराघवयोः चिरं भोगदः शैशिरः शुभकालः व्यतीतः अभवत्। एवमेव तयोः सुमहात्मनोः दशवर्षसहस्राणि गतानि, धर्मवित् श्रीरामः

पूर्वाह्णे धर्मेण धर्मकर्माणि कृत्वा शेषं दिवसभागार्द्धम् अन्तःपुरगतः भवति स्म। सीता अपि पूर्वाह्णे देवकार्याणि कृत्वा सर्वासां श्वश्रूणां विशेषतः पूजां कृत्वा राघवम् अभिगच्छति स्म। एकदा राघवः कल्याणेन समन्वितां पत्नीं दृष्ट्वा अतुलं हर्षम् अलभत, साधु साध्विति च अब्रवीत्। अपि च रामचन्द्रः सुरसुतोपमां वैदेहीम् अब्रवीत् हे वैदेहि! त्वया अयमपत्यलाभः समुपस्थितः। हे वरारोहे! त्वं किम् इच्छसि? तव काम् इच्छां पूरयेयम्? देवी सीता तदा स्मित्वा रामं वाक्यम् अब्रवीत् हे राघव! अहं पुण्यानि तपोवनानि द्रष्टुम् इच्छामि। हे देव! अहं गङ्गातीरोपविष्टानाम् ऋषीणाम् उग्रतेजसां फलमूलाशिनां पादमूलेषु वर्तितुम् इच्छामि। फलमूलभोजिनां तपोवने अन्ततः एकरात्रं निवसेयम् इत्येषः मम परमः कामः। तथा भवतु इति क्लिष्टकर्मा रामः प्रतिज्ञां कृत्वा अब्रवीत् हे वैदेहि! आश्वस्ता भव, श्वः असंशयं गन्तासि। जनकात्मजां सीताम् एवमुक्त्वा सुहृद्वृतः राघवः मध्यकक्षान्तरं प्राविशत्।

हिमसंस्कृतवार्ता, प्रदीपः

pradipnath997@gmail.com

॥ सत्यासत्ये ॥

एकस्मिन् समये सत्यं तथा च असत्यं नद्यां स्नानार्थं गते। द्वेऽपि स्वस्य वस्त्राणि अवतार्य नद्यातीरं गत्वा नद्यां कूर्दते। प्रथमम् असत्यं स्नात्वा बहिः आगतवत्। तथा च सत्यस्य वस्त्राणि धृत्वा गतवत्। सत्यम् इदानीम् अपि स्नानमग्रम् आसीत्। यदा तत् स्नात्वा बहिः आगतं तदा तत्र तस्य वस्त्राणि नासन्, किन्तु तत्र असत्यस्य वस्त्राणि दृश्यन्ते स्म। सत्यम् असत्यस्य वस्त्राणि कथं धारयेत्। तदा आरभ्य एतत् उच्यते सत्यं अनावृत्तम् एव अस्ति। एतेन कारणेन जनाः सत्येन सह मेलनं नेच्छन्ति, असत्यं सत्यस्य वस्त्राणि धृत्वा जनान् आकर्षयति। असत्यं प्रतिष्ठितं रूपं धृत्वा सर्वत्र परिभ्रमति। जनाः अपि असत्यं द्रष्टुं तथा च तेन सह मेलितुं नेच्छन्ति। जनेभ्यः सत्यं न रोचते।

ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ ॐ

डॉ. वर्षा प्रकाश टोणगांवकर
पुणे / महाराष्ट्रम्

संस्कृतसप्ताहमहोत्सवस्य द्वितीयदिने आयोजिता आदर्शगद्यपाठप्रतियोगिता

हिमसंस्कृतवार्ता:- जगदीश डाभी गुजरातम्

संस्कृतभारती, पालितनायां संस्कृतसप्ताहमहोत्सवः आचर्यते, तत्र प्रतिदिनं विभिन्नाः स्पर्धाः आयोज्यन्ते। तत्र अगस्तमासस्य १७तमे दिनाङ्के शनिवासरे प्रातः ११.०० वादने संस्कृतकेन्द्रस्य शिक्षकः अमरसिंहराठौरमहोदयः, नगरसंयोजिका, बालकेन्द्रसंयोजिका, साप्ताहिकसंयोजिका च उपस्थिताः आसन्। विद्यालय-महाविद्यालयविभागद्वारा आयोजिता प्रतियोगिता। आदर्श गद्यपाठे विद्यालयस्तरे प्रथमक्रमे सानियाबानु एच. रांधनपरा (एमएम कन्याविद्यालय), द्वितीय क्रमे दया बी. चौहान (एमएम कन्याविद्यालय), तृतीयक्रमे जेनिलः के. सरवैया (श्रीमती पी एन आर शाह प्रा विद्यालयः) इत्येते स्थानं लब्धवन्तः। महाविद्यालयखण्डे प्रथमा सुजान एच. चुडेसरा(महिला महाविद्यालय) संस्कृतग्रन्थानां आदर्शपाठं कृतवती। निर्णायकः अमरसिंह राठोडमहोदयः आदर्शगद्यपाठस्य उत्तमविधिं वर्णितवान्। कृपालीभगिनी कामलिया इत्यनेन सहभागिनः संस्कृतं प्रति गन्तुं प्रेरिताः। बालकेन्द्रसंयोजिका मायाभगिनी बोरिचा संस्कृतसप्ताहमहोत्सवे भागं गृहीतवन्तः छात्राः संस्कृतभाषायां अग्रे गन्तुं प्रेरिताः, तेषां भविष्यस्य उज्ज्वलं कर्तुं च प्रोत्साहितवती। कार्यक्रमस्य संचालनं साप्ताहिक संयोजिका दिलशाद पाटडिया सुचारुतया अकरोत्।

अन्ते सर्वे वस्तुप्रदर्शनं संस्कृत-पुस्तकप्रदर्शनं च दृष्टवन्तः। संस्कृतभाषायां वस्तुनामानि ज्ञातुं बालकाः अधिका जिज्ञासा जाता। सरलसंस्कृतपुस्तकानाम् अध्ययने छात्रैः रुचिः दर्शिता।

हिमाचलस्य विद्यालयेषु संस्कृतसप्ताहस्य गतिविधयः विद्यालयेषु संस्कृतमयं वातावरणम्

संस्कृत-सप्ताह-महोत्सवः

राजकीय-उच्च-पाठशाला बिजन-ढलवानः
जिला मण्डी (हि.प्र.)
भवतां सर्वेषां हार्दम् अभिनन्दनम् करोति

हिमसंस्कृतवार्तायै
सहयोगं कुर्वन्तु

हिमसंस्कृतवार्ता:

संस्कृतकार्यमिदम्
पुण्यकार्यमिदम्

इदं संस्कृताय न मम

